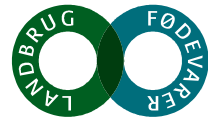


Dato 23. november 2010
Side 1 af 4



Udviklingsmuligheder for et kvægbrug beliggende nær Natura 2000 område

Videnscenter for Landbrug, Kvæg har beregnet hvilke konsekvenser det vil have for ammoniakbelastningen, hvis landmand Boe Lundgaard Thomsen på Nørgård ved Holsted ønsker at foretage et generationsskifte (tænkt eksempel). Bedriften blev fremhævet som eksempel, da Landbrug & Fødevarer var i foretræde i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg onsdag den 17. november 2010.

Notatet beskriver hvilke konsekvenser det kan få, når kommunen fastsætter en frist for at reducere ammoniakbelastningen til 0,7 kg. N/ha som er kortere end det aktuelle staldanlægs afskrivningsperiode. Og notatet viser også at mange ejendomme nær ammoniakfølsom natur reelt set får sat en udløbsdato for deres virksomhed med dette lovforslag. Der er beskrevet scenarier for en kommunal vurdering, hvor kommunerne individuelt kan fastsætte tidsfrist for overholdelse af krav til total emission.

Nørgård anno 2005

Nørgård, som har været i familiens eje i generationer, har siden 2005 forberedt det næste udviklingstrin, nemlig et generationsskifte med etablering af ny moderne kostald i 2013. Som første skridt blev der i 2005 bygget en kostald til 200 malkekøer (der senere skal anvendes til opdræt) som tilbygning til eksisterende staldanlæg. Desuden blev den eksisterende kostald ombygget til opdræt. Udvidelsen medførte, et regionplantillæg samt VVM-redegørelse fra amtet. Endvidere blev der udarbejdet en kap. 5 godkendelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven. Af hensyn til det nærliggende natura2000 område blev der installeret præfabrikerede drænede gulve i såvel kostald som i ungdyrstald jf. gældende BAT-standard. Gulvet havde dengang laveste ammoniakemission. VVM-redegørelsen vurderede på baggrund af natura2000 områdets udpegningsgrundlag, at der ikke sker nogen merbelastning i væsentligt omfang. Anlægget er omfattet af revurderingskrav efter 8 år.



Nørgård 2013 - revurdering

I 2013 forbereder kommunen en revurdering af Nørgård i henhold til den nye husdyrlov, og beder ejer om emissionsberegninger, der viser den faktiske belastning af natura2000 området. Såfremt belastningen er over 0,7 kg N/ha, skal Nørgård redegøre for hvordan belastningen kan bringes ned på dette niveau inden år 2020. Denne frist fastsættes af kommunen på baggrund af anlæggets forventede levetid og det ønskede beskyttelsesniveau af natura2000 området.

Nørgård beregner en belastning af natura2000 området på **1,79 kg. N/ha.**

For yderligere at nedbringe ammoniakbelastningen kan gyllebeholderne overdækkes og dybstrøelsen fra kalvene kan pløjes direkte ned. Investering i overdækning koster 250.000 kr. svarende til 156 kr. årligt pr. årsko.

De sidste tiltag bringer belastningen af natura2000 området ned på **1,49 kg. N/ha.**

Det er altså ikke muligt for ejeren af Nørgård at indfri kravene når kommunens frist udløber i år 2020.

Nørgård 2013 – udvidelse?

Familien Nørgård ønsker at fuldføre deres generationsskifte med en udvidelse af besætningen til 300 malkekøer med opdræt.



Den nye stald søges etableret som et barmarksprojekt, idet en tilbygning til det eksisterende anlæg vil være for tæt på natura2000 området. Den nye kostald etableres med gulvskrabere og forsuring af gyllen. En ekstraomkostning på ca. 1 mio.kr., svarende til en årlig ekstraomkostning pr. årsko på 532 kr., efter der er taget højde for BAT (200 kr. årligt pr. årsko).

Med overdækning af gyllebeholdere og forsuring løber den samlede ekstraomkostning op på 688 kr. årligt pr. årsko ud over de 200 kr. årligt pr. årsko i BAT.

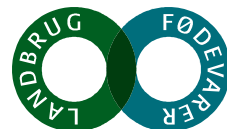
Belastningen af natura2000 området bliver derefter **1,17 kg N/ha** og altså stadig over lovkravet på 0,7 kg. N/ha.

På baggrund af ovenstående bliver det derfor umuligt at gennemføre en udvidelse. Og produktionen er i øvrigt blevet begrænset til at kunne foregå frem til år 2020. Dermed bliver den reelle levetid på stalden 15 år i stedet for de planlagte 25 år. Som følge af dette er der et kapitaltab på ca. 4 mio. kr. svarende til de 10 år som anlæggets levetid er blevet forkortet med.

Derudover vil det være meget vanskeligt at omsætte ejendommen i markedet i den mellemliggende periode, da der er fastsat en dato for hvornår produktionen ophører. Uden fremtidsperspektiv bliver ejendommens markedsværdi markant lavere.

Det øgede hensyn til naturområdet (der får nedbragt ammoniakbelastningen 10 år før stalden er afskrevet) har således påført ejeren et kapitaltab på ca. 4 mio. kr. og reelt bundet ham til ejendommen i den mellemliggende periode – fordi ingen andre vil eje produktionsanlægget.

En del af årsagen til dette problem er at man i 2005 valgte et præfabrikeret drænet gulv for at få miljøgodkendelsen. Dette skete fordi gulvtypen var BAT-standard på daværende



tidspunkt. Ikke desto mindre kan man ved revurderingen konstatere at denne gulvtype – uanset tilføjelser af ny teknologi – ikke kan overholde kravet til totalbelastning. Dermed straffes ejeren for at have overholdt gældende BAT-krav i 2005. Såfremt staldene havde været indrettet med spalter, viser tidligere gennemførte beregninger at det ville være teknisk muligt (men dyrt) at nedbringe ammoniakbelastningen ned til 0,7 kg N pr. ha.

Man kan med rette stille spørgsmålet om natura2000-området har en gevinst for samfundet på 4 mio. kr. ved at få sænket ammoniakpåvirkningen fra denne ene bedrift, 10 år før produktionsanlægget ellers ville være afskrevet. Særligt når man medtager at hovedparten af ammoniakbelastningen i natura2000 området stammer fra andre kilder end landbruget.

Hvis forudsætningerne ændres og kommunen fastsætter en frist svarende til den økonomiske levetid for produktionsanlægget på ca. 25 år i alt, vil ejeren reelt set stadig være stavnsbundet til anlægget, da det ikke er en indlysende god investering for andre at købe et anlæg med en kendt udløbsdato. Som vist ovenfor er det nemlig ikke muligt at komme ned på de 0,7 kg H/ha som lovforslaget foreskriver.